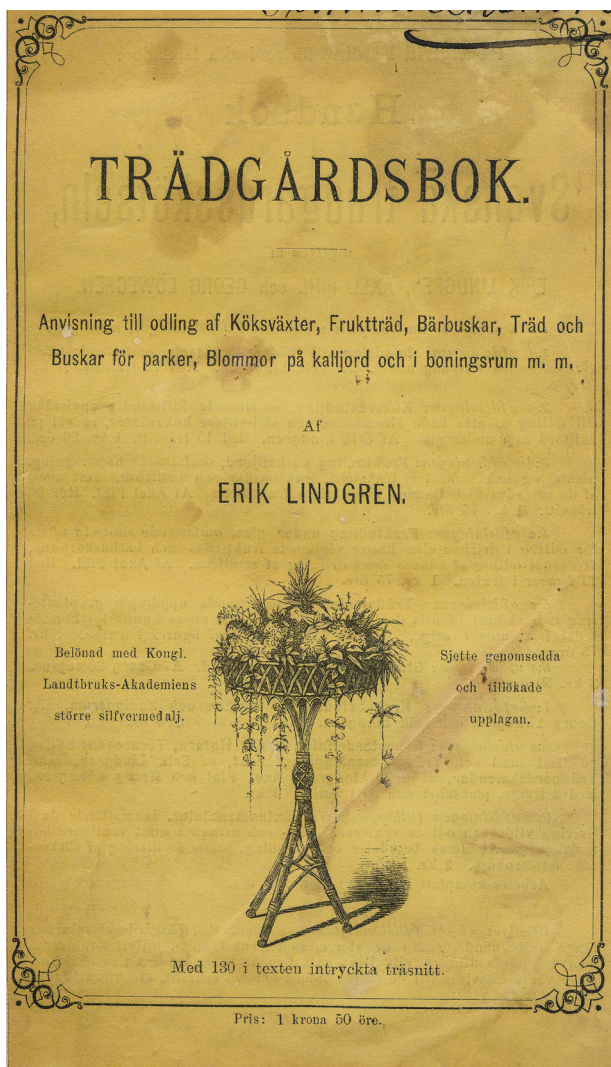

Senare har givetvis många böcker kommit ut om trädgårdsskötsel. Ett av de större verken som jag haft en del nytta av i mitt arbete med den här boken är "Handbok för trädgårdsmästare och köksväxtodlare. Odling av Köksväxter på friland och under glas". Den gavs först ut 1943 i Danmark, men kom 1952 i en svenskredigerad upplaga.

Några källor för avsnittet:

(se referenslista i slutet av boken)

- Lange: Experimentalfältet.
- Lind, Eric & Thulin, J.A. (red): Svenska trädgårdar.
- G Lind: Stockholmsträdgårdar under gångna tider
- M Flinck: Tusen år i trädgården
- E Blomberg: Hallonlandet

Erik Lindgren hade mycket högt anseende i trädgårdssverige och var bland annat ansvarig för försök och undervisning vid Experimentalfältets trädgårdsavdelning under flera decennier under senare delen av 1800-talet. Han gav ut den här boken, "trädgårdsbok", i många upplagor, den första kom 1861 och hade då titeln "Trädgårdsbok för folkskola och landtmän". Den är mer lättöverskådlig och praktiskt tillämpbar än det stora standardverket "Handbok i trädgårdsskötsel". Han gav även ut en "Handledning i trädgårdsskötsel för folkskolor" och flera andra trädgårdsböcker.

Några tidningsnotiser

Trädgårdsskötseln i Bleking.

(Ur länsträdgårdsmästarens årsberättelse).

Länsträdgårdsmästaren berättar, att under årets båda terminer hafva hans arbeten bestått i trädbeskärning, ympning, okulering, plantering, planläggningar och ändringar af trädgårdar.

Åt 95 requirenter i 26 kommuner hafva planterats 916 fruktträd, 1,597 bärbuskar, 2,401 diverse träd och buskar, 5,200 häckplanter, bagtorn eller gran, och 2,571 diverse andra planter. 20 nya anläggningar hafva börjats och hos 56 requirenter hafva utstakats till 527 fruktträd. I utdelningen af fruktträd, bärbuskar m. m. deltog 66 mindre jordbrukare, såsom torpare, båtsmän, fiskare, samt 3 folkskolor. Requirenternas antal har i år varit betydligt mindre än i fjor, dels på grund af minskad fruktträdsutdelning, dels därför att man måst taga till regel att plantera blott der, hvarest plantorna få nödigt skydd. Det oaktadt vinner fruktodlingen hos allmogén allt större intresse. Kommuner, som i synnerhet utmärkt sig, äro Mjellby, Thorhamn och Ronneby. Ett större planteringsarbete, som kan bli en kraftig drifkraft för trädgårdsskötningen länets, är det, som hr L. O. Smith låter utföra å Stilleryd. En stor del af egendomen är afsedd till fruktodling; redan äro 800 fruktträd der utsatta.

Af årets stränga senvinter ledo i synnerhet yngre körsbär samt finare äpple- och päron-träd. Fruktlarverna sköflade

Blekinge läns tidning den 14 december 1886. Se sidan 14.

Smålandspostens veckoblad den 4 maj 1900.
Se sidan 19.

— *Storartade trädgårdsanläggningar* äro i görningen på Stilleryd, berättar Karlsh. Redan strax efter det herr L. O. Smith köpt Stilleryd, utplanterades der 1,800 fruktträd, hvilka trifts utmärkt väl. Nu har en äldre, mycket driftig och erfaren trädgårdsmästare, vid namn Rundqvist, blifvit antagen, och under hans ledning vidtagas förberedelser till anläggande af en större handelsträdgård. Dock är meningen att börja jemförelsevis blygsamt och efter hand, när man sett, hvilket som bäst lönar sig att odla, utvidga trädgården allt mer och mer. Nästa år lära 700 drifbänkar skola vara i ordning, derjemte skola några tunnland användas till jordgubbar och sparris. Framdeles torde kanske också en konservfabrik komma att anläggas.

Karlskrona veckoblad den 5 november 1889.
Se sidan 15.

Teleborg. Så fort detta namn på greve F. Bondes egendom nära Wexjö nämnes, vill man gerna tänka på det öfver sjön Trummen sig stolt resande slottet, som har ett det herrligaste läge och en gång färdigt säkerligen blir en förtjusande tillflyktsort.

Det har dock, oafsedt slottsbygget, på fyra års tid utförts ett allt omskapande jättearbete derute å det forna Tufvan, hvilket kunde förtjena ett särskildt kapitel. Torparne å egendomen ha fått nya eller i grund restaurerade boningshus och nya ladugårdar. Sjutton torp se i närvarande stund mera ut såsom små trefliga bondgårdar än som småländska jordtorparelägenheter.

Inalles ha utförts 25 nybyggen och 27 omrestaureringar af byggnader. Vidare ha anlagts park och tusentals fot vägar, lagda af björnsten till 8 å 10 alnars bredd. Så har nyanlagts trädgård och 280 fruktträd planterats, hvarjemte en stor, ny trädgård kommer att anläggas vid inspektorsbostaden.

Slottsparken kommer, som bekant, att prydas med den kolossala Tegnérs-minnesstenen, och ett par andra minnesstenar, å hvilka namn å svenske stormän komma att ristas, skola ock höjas å andra högt belägna punkter i parken.

Jubileumsåret

Viola Trädgårdsvärlden

1895–2020

En ständig utveckling!

Viola Trädgårdsvärlden är en av landets äldsta branschtidningar. Den startades under 1890-talets sista decennium när den svenska trädgårdsnäringsen var under framväxt och i en tid då tryckta tidningar var senaste hi-tech. Vad kunde väl då vara modigare än att som tidningens grundare Knut Bovin gjorde, ta en dubbel risk med ett nytt medium i en ny bransch? Han ville växa med sin målgrupp.

Men så var han också en nytänkare, den där Knut. Förutom att starta Viola var han aktiv på Bergianska trädgården och Kungliga lantbruksakademiens experimentalfält vid Frescati norr om Stockholm. Han var också med och grundade Gartnerfonden, "trädgårdsmännens allmänna understöds-kassa för människor i nöd". Med tiden blev de allt mindre nödställda och 1979 ändrades stadgarna. Idag delar fonden ut belöningar till förtjänta trädgårdsmän- eller kvinnor.

Flera olika ägare

Viola bytte ägare flera gånger under årens gång och ägdes länge av Trädgårdsnäringsens Riksförbund, TRF, som senare bytte namn till Gröna näringarnas Riksorganisation, GRO.

Under flera år hade föreningen svårt att klara tidningens ekonomi och i samband med att GRO gick upp i LRF och LRF Trädgård bildades, letade styrelsen efter en ny huvudman för tidningen. Frågan ställdes till oss på Tejarps förlag, som bland annat gav ut Lantbrukets Affärer och Svenska Livsmedel.

Vi insåg att Viola skulle kunna fungera i vår affärsmodell. Dessutom kändes det lite extra hedrande att få frågan om vi ville ta över en så anrik publikation. Vi antog utmaningen, ett avtal skrevs och utgivningsbeviset växlade ägare för en blygsam summa. Nr 17, 2009, blev vår första utgåva som vi lanserade på hösten det året.

Violas döttrar

Under arbetet med tidningen kunde vi konstatera att den var innehållsmässigt ojämn och att det bland våra läsare fanns de som inte riktigt kunde identifiera sig med vår huvudmålgrupp. Bland annat de som arbetade med anläggning och utemiljöer samt landets potatisodlare. Hösten 2011 startade vi Tidskriften Landskap och året efter Viola Potatis.

Tidningens redaktör Ann Richardsson noterade därefter att det saknades en kanal på butikssidan och 2017 startade vi

Viola Butik. Det som från början var en tidning, har alltså blivit fyra – det är ett tydligt tecken på utvecklingen i de gröna näringarna!

Den digitala världen

Under 2019 tog vi också steget in i den nya världen och lanserade digitala versioner av våra trädgårdstidningar i kombination med en tidningsapp, Tejarp Trädgård. Därmed kan våra läsare ta del av tidningarna oavsett var de befinner sig – bara de har en mobil. Viktiga funktioner har skapats som att kunna dela artiklar i sociala nätverk och söka efter texter tillbaka i tiden.

Idag är Viola den enda affärstidningen för trädgårdsnäringsen i Sverige och när vi nu firar 125 år känner vi samma entreprenörsanda som grundaren Knut Bovin, vi vill växa med en bransch som växer. Så följ med oss in i nästa 125 år!

Agneta Lilliehöök & Lennart Wikström – stolta ägare av Viola!

En historisk koppling

När olika händelser hänger ihop långt tillbaka i tiden känns det som om det finns en mening med det som sker. I den allra första tidningen, Viola nr 1, 1895, hittade jag en annons från Lindhults plantskola i Långås. En av Sveriges första handelsträdgårdar tillika min pappas föräldrahem.

Hur tidningens grundare Knut Bovin, som bodde och verkade i Stockholm, hade fått kontakt med min familj i den lilla byn utanför Falkenberg kan vi bara spekulera om. Jag vet att familjen på pappas sida besökte huvudstaden lite då och då. Kanske träffades de? Men att just Lindhult skulle annonsera i premiärnumret var överraskande.

Vid en genomgång av de äldsta årgångarna har det visat sig att min farfars farfar annonserade i varje nummer under flera års tid. Att Viola nu finns hos oss känns bra!

Agneta Lilliehöök

Mångårdsbyggnaden på Lindhults säteri.
I de två gråstenslängorna hade plantskolan sitt fruktlager.

Första numret

Det allra första numret av Viola kom ut i januari 1895 som ett annonsblad för trädgårdar. Redaktör och utgivare var Knut Bovin som kom att bli ett stort namn inom trädgårdsnäringsen fram till sin död 1926. Med Viola ville han utveckla marknaden för försäljning och inköp av varor och för detta behövdes annonser. Så här skriver han själv i det meddelande som trycktes på framsidan av nummer 1. "...Trädgårdsmannen såväl som hvarje annan behöver annonsens hjälp att göra sina alster kända."

Redan i det första numret fylls de fyra sidorna med annonser, men också en och annan liten text som en arbetskalender för januari. Där går det att läsa att redskap ska lagas, köpas in eller tillverkas. Fåglarna får också omtanke med uppmaningen "Nyttiga småfåglar gifves föda, om köld och snö herrskar."

De första fem åren trycktes Viola på färgat papper för att sticka ut, för vid den tiden fanns flera trädgårdstidningar inom branschen. Kurt Bovin var dock från början tydlig med att han inte skulle konkurrera med reportage utan Viola skulle istället vara ett annonsblad.

Men redan efter något år dyker det upp porträtt av framstående trädgårdsmästare, artiklar om trädgårdsanläggningar med mera. Platsannonser tar också allt mer plats och så här 125 år senare är det lite kurios att läsa att en "yngre duglig fullt nykter trädgårdsmästare, gift eller ogift erhåller plats..." Riktigt så formulerar vi inte dagens platsannonser, men då som nu vill varje trädgårdsföretag har duktiga medarbetare.

Ann Richardsson
Redaktör sedan 2012

De flesta av de företag som annonserade för 125 år sedan finns inte kvar. Men några namn känner vi igen.

Viola kom redan efter två år att bli betydande för de som sökte plats inom trädgårdsnäringen.

När vi hoppar fyra år fram i tiden sedan starten dyker det upp allt fler artiklar och längre texter.